

**HK „KOMGRAP“ A.D.
„KOMGRAP GRADNJA“ D.O.O.
11000 BEOGRAD
ŠUMADIJSKI TRG 6A**

IZVEŠTAJ OVLAŠĆENOG REVIZORA

Skupštini društva HK "KOMGRAP" A.D. „KOMGRAP GRADNJA” D.O.O. Beograd

Izvršili smo reviziju priloženog bilansa stanja društva HK „KOMGRAP” A.D. „KOMGRAP GRADNJA” D.O.O. Beograd (u daljem tekstu Društvo), na dan 31.12.2008. godine, odgovarajućeg bilansa uspeha, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih napomena.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo preduzeća je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled kriminalne radnje ili greške; odabir i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procene koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Osnov za modifikovano mišljenje

1. Reviziju finansijskih izveštaja za prethodnu godinu izvršio je drugi revizor i u svom Izveštaju od 16. maja 2008. godine izrazio sumnju na preuzeta početna stanja iz 2006. godine, neusaglašenost obaveza, neiskazivanje odloženih poreskih sredstava i obaveza, a u skretanju pažnje naveo postojanje sudskih sporova i probleme u generisanju novčanih sredstava i ostvarivanju neto novčanih priliva dovoljnih da se tekuće obaveze izmiruju u roku dospeća.

U postupku revizije, kontrolom sprovođenja primedbi iz prethodnog izveštaja, utvrdili smo da Društvo primedbe nije otklonilo, te se u tom smislu ne možemo izjasniti u odnosu na početno stanje koje je osnova za finansijske izveštaje sastavljene za 2008. godinu.

2. Pod tačkom 2.3.10. istakli smo da smo u postupku revizije utvrdili da je izvršen delimičan popis imovine i obaveza, a zbog prirode računovodstvenih evidencija u Društvu, nismo bili u mogućnosti da se primenom drugih revizijskih postupaka uverimo u količinu, stanje i vrednost imovine i obaveza na dan 31.12.2008. godine, te se revizijsko mišljenje ne može dati bez rizika u skladu sa standardima revizije. Potencijalne korekcije po ovom osnovu, kao i njihov uticaj na rezultat poslovanja nismo u mogućnosti da procenimo.

3. Pod tačkom 4.1.1. istakli smo da nekretnine, postrojenja i oprema iznose 147.975 hiljada dinara, a čine ih građevinski objekti u iznosu od 131.058 hiljada dinara, postrojenja i oprema u iznosu od 9.213 hiljada dinara i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u iznosu od 7.704 hiljada dinara. Na građevinskim objektima u toku godine došlo je do smanjenja na nabavnoj vrednosti i smanjenja na ispravci vrednosti u iznosu od 313.192 hiljade dinara za šta revizorima nije predložena odgovarajuća potkrepljujuća dokumentacija. Zbog značaja prethodno navedenog nismo u mogućnosti da se izjasnimo o priznavanju i vrednovanju imovine u skladu sa MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

4. Pod tačkom 4.2.1. istakli smo da ukupne zalihe iznose 11.798 hiljada dinara, a najveći deo odnosi se na materijal u iznosu od 7.533 hiljada dinara. U postupku revizije nismo bili u mogućnosti da izvršimo kontrolu popisa, kao i da utvrdimo vrednost zaliha gotovih proizvoda, dok sa druge strane popis u Društvu nije urađen u potpunosti, odnosno popis zaliha gotovih proizvoda nije izvršen. U postupku revizije nismo bili u mogućnosti da se primenom alternativnih revizijskih procedura uverimo u priznavanje i vrednovanje zaliha gotovih proizvoda, tako da nismo u mogućnosti da utvrdimo iznos potencijalnih korekcija koje bi mogle proizaći iz prethodno navedenog.

Pod istom tačkom istakli smo da dati avansi iznose 2.486 hiljada dinara neto. U postupku revizije, kontrolom i analizom datih avansa utvrdili smo da međusobni odnosi između matičnog i zavisnih društava po osnovu datih i primljenih avansa nisu usaglašeni. Zbog navedenog, kao i činjenice da su dati avansi zastareli i da nisu realizovani do dana revizije, smatramo da bi trebalo izvršiti dodatnu ispravku istih. Tačan iznos korekcije po ovom osnovu nismo u mogućnosti da procenimo zbog ograničenja u pogledu računovodstvenih i ostalih pratećih evidencija.

5. Pod tačkom 4.2.2.1. istakli smo da ukupna potraživanja iznose 365.839 hiljada dinara neto, a čine ih kupci matična i zavisna društva u iznosu od 126.758 hiljada dinara, kupci ostala povezana društva u iznosu od 56.691 hiljada dinara, kupci u zemlji i inostranstvu u neto iznosu od 52.369 hiljada dinara, potraživanja iz specifičnih poslova u neto iznosu od 23.206 hiljada dinara i ostala potraživanja u neto iznosu od 6.815 hiljada dinara.
U postupku revizije, analizom i kontrolom konfirmiranosti, naplativosti i starosne strukture navedenih potraživanja, a na bazi dokaza koji su nam bili dostupni, utvrdili smo da navedena potraživanja nisu usaglašena, da je stepen naplativosti jako nizak i da su potraživanja delimično zastarela. Posebno ističemo da u poslovnim knjigama postoji i velika neusaglašenost kod ostalih potraživanja od matičnog, zavisnih i drugih pravnih lica. Iz svega navedenog smatramo da je potrebno izvršiti ispravku potraživanja, a zbog neadekvatne knjigovodstvene evidencije i nedovoljne konfirmiranosti nismo u mogućnosti da utvrdimo tačan iznos korekcije po ovom osnovu, kao i uticaj na rezultat poslovanja.
6. Pod tačkom 5.2.2. istakli smo da dugoročne obaveze iznose 61.732 hiljada dinara, od čega se na dugoročne kredite odnosi 49.459 hiljada dinara i na ostale dugoročne obaveze 12.273 hiljada dinara. U postupku revizije nismo se mogli uveriti u priznavanje i vrednovanje dela obaveza za dugoročne kredite zbog nedostataka potkrepljujuće dokumentacije, te posledično tome se ne možemo izjasniti u odnosu na njih, niti utvrditi potencijalne korekcije po ovom osnovu.
7. Pod tačkom 5.2.3.1. istakli smo da kratkoročne finansijske obaveze iznose 109.340 hiljada dinara, od čega se na kratkoročne finansijske obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima odnosi 109.141 hiljada dinara. U postupku revizije kontrolom i analizom ovih obaveza, a na bazi raspoloživih dokaza, utvrdili smo neusaglašenost međusobnih obaveza i potraživanja matičnog i zavisnih društava po ovom osnovu i velika odstupanja. Smatramo, da je potrebno izvršiti korekcije čiji tačan iznos zbog ograničenja u pogledu računovodstvenih i ostalih evidencija nismo u mogućnosti da utvrdimo.
8. Pod tačkom 5.2.3.2. istakli smo da obaveze iz poslovanja iznose 246.733 hiljada dinara, a čine ih primljeni avansi u iznosu 27.960 hiljada dinara, dobavljači matična i zavisna društva u iznosu od 151.341 hiljada dinara, dobavljači ostala povezana društva u iznosu od 14.225 hiljada dinara, dobavljači u zemlji u iznosu od 48.954 hiljada dinara i dobavljači u inostranstvu u iznosu od 4.430 hiljada dinara.
Kontrolom i analizom navedenih obaveza utvrdili smo nizak stepen konfirmiranosti, posebno sa zavisnim pravnim licima, naplativosti, kao i zastarelost dela obaveza. Takođe, ističemo da Društvo nije u mogućnosti da redovno servisira svoje obaveze prema poveriocima zbog blokade poslovnog računa.
Zbog prirode računovodstvenih i ostalih evidencija, kao i nedovoljne konfirmiranosti i izmirenosti obaveza, nismo u mogućnosti da utvrdimo tačan iznos korekcije po ovom osnovu kao i uticaj na rezultat.

9. Kao što je prethodno istaknuto, Društvo nije u mogućnosti da redovno izmiruje obaveze prema dobavljačima, tako da postoji značajna izvesnost da poverioci pokrenu naplatu svojih potraživanja sudskim putem, za šta nisu izvršena adekvatna rezervisanja. Revizija nije u mogućnosti da proceni iznose potencijalnog rezervisanja prema MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, po osnovu sporova sa poveriocima i zatezних kamata koje mogu da obračunaju, niti promenu rezultata koji bi nastao po ovom osnovu.
10. Pod tačkom 5.2.3.3. istakli smo da ostale kratkoročne obaveze iznose 265.824 hiljada dinara, a čine ih obaveze za zarade, obaveze za kamate, obaveze prema zaposlenima i fizičkim licima i ostale obaveze. Navedene obaveze se ne izmiruju redovno, te stoga podležu obračunu zatezних kamata, za šta nisu izvršena adekvatna rezervisanja prema MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, po osnovu zatezних kamata koje mogu da se obračunaju.

Mišljenje

Zbog značaja neizvesnosti obrazloženih u prethodnim tačkama, smatramo da finansijski izveštaji HK „KOMGRAP” A.D. „KOMGRAP GRADNJA” D.O.O. Beograd sastavljeni na dan 31.12.2008. godine ne prikazuju istinito i objektivno, stanje Društva na dan 31.12.2008. godine, rezultat poslovanja, tokove gotovine i promene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i Međunarodnim standardima revizije.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu u odnosu na iskazano mišljenje ističemo sledeće:

- 1) U toku 2008. godine račun Društva je bio u blokadi što je imalo za posledicu da se obaveze ne izmiruju u kontinuitetu, tako da izmirenje obaveza preuzimaju zavisna društva, te dolazi do nerazjašnjenih i neusaglašenih međusobnih potraživanja i obaveza.
- 2) U postupku revizije nisu nam prezentovani sudski sporovi, ali smo saznali da isti postoje, pa se ne možemo izjasniti o vrednosti sporova, njihovom ishodu i potencijalnom uticaju na rezultat poslovanja.
- 3) Društvo ima tereta na imovini koji nisu obelodanjeni u napomenama uz finansijske izveštaje.
- 4) Iznos kapitala prikazan u knjigama u iznosu od 200 hiljada dinara i odnosi se udeo jednog člana HK „KOMGRAP” a.d. Beograd i iskazan je kao 100% društveni. Ovaj iznos u knjigama nije usaglašen za iznosom kapitala registrovanim kod Agencije za privredne registre.

- 5) Pod tačkom 4.1.2. ističemo da Društvo ima svoje zavisno društvo u Crnoj Gori, ali zbog nedostatka odgovarajuće dokumentacije ovo društvo i nije evidentirano u poslovnim knjigama Društva na poziciji učešća u kapitalu. Zbog nedostatka potkrepljujuće dokumentacije nismo bili u mogućnosti da se primenom drugih revizijskih postupaka uverimo u realnost ove pozicije, niti da procenimo potencijalne korekcije.
- 6) Ističemo da se finansijski izveštaji sastavljaju u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (Going Concern principa), tako da u tom smislu ističemo sledeće činjenice koje proizilaze iz finansijskih izveštaja: Osnovni kapital Društva iznosi 200 hiljada dinara, koliko iznosi i gubitak do visine kapitala. Ukupan gubitak iznosi 352.884 hiljada dinara, tako da je gubitak nadmašio visinu kapitala za 352.684 hiljada dinara od čega gubitak ostvaren u 2008. godini iznosi 67.224 hiljada dinara. Ukupne obaveze iznose 774.937 hiljada dinara od čega kratkoročne obaveze iznose 679.289 hiljada dinara. Ukupna obrtna imovina iznosi 278.586 hiljada dinara i manja je od kratkoročnih obaveza za 400.703 hiljada dinara.
- Imajući u vidu prethodno navedene činjenice, kao i to da je poslovni račun blokiran, smatramo da načelo kontinuiteta poslovanja (Going Concern princip) može biti dovedeno u pitanje ukoliko Društvo ne pribavi dodatna obrtna sredstva, odnosno kapital.

U Beogradu, 28.10.2009. godine

Prof. dr Dragoslav Slović
Ovlašćeni revizor
Preduzeće za reviziju
"CONFIDA FINODIT"